

ÎNTRERINDERI NOI

ȘI PROFILUL ÎNTRERINZATORILOR
DIN ROMÂNIA

economic

SERIA STATISTICĂ DE ÎNTRERINDERI

romania2019.eu

ROMÂNIA
INS

ISSN 2458 - 0384
ISSN-L 1841 - 3927

în format PDF

2019

INSTITUTUL NAȚIONAL DE
STATISTICĂ
NATIONAL INSTITUTE OF STATISTICS

INS © NIS

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Coordonatorul publicației:

Marian CHIVU - Vicepreședinte

Coordonatorii ediției:

Romi MIHĂESCU - Director General
Direcția Generală de Exploatare și Gestionare a Surselor de Date Statistice

Gheorghe CONSTANTINESCU - Director Adjunct
Direcția Registrul Statistic al Întreprinderilor

Autor:

Ligia TODOSI - Expert
Direcția Registrul Statistic al Întreprinderilor
Serviciul Administrare Registrul Întreprinderilor

Tehnoredactare și machetare:

Ligia TODOSI - Expert
Direcția Registrul Statistic al Întreprinderilor
Serviciul Administrare Registrul Întreprinderilor

Dezvoltare aplicații IT:

Ligia TODOSI - Expert
Direcția Registrul Statistic al Întreprinderilor
Serviciul Administrare Registrul Întreprinderilor

Pre-press și tipărire:

Direcția Generală de IT și Infrastructură Statistică
Direcția de Editare a Publicațiilor Statistice

Coordonatori:

Radu Mugur OPREA - Director General
Vitty-Cristian CHIRAN - Director
Mihaela ȘTEFAN - Șef Serviciu

Pre-press:

Laurențiu MUNTEANU - Consilier

Publicația electronică pe CD-rom:

Valentina MUNTEANU - Consilier

© Coperta: Alexandru POPESCU - Consilier

Institutul Național de Statistică
B-dul Libertății 16, sect. 5, București
Telefon: 0 21 3 1 7 7 7 0
Fax: 0 21 3 1 2 4 8 7 5
e-mail: romstat@insse.ro
<http://www.insse.ro>

© INS 2019

Reproducerea conținutului acestei publicații, integrală sau parțială, în forma originală sau modificată, precum și stocarea într-un sistem de regăsire sau transmiterea sub orice formă și prin orice mijloace sunt interzise fără autorizarea scrisă a Institutului Național de Statistică.

Utilizarea conținutului acestei publicații, cu titlu explicativ sau justificativ, în articole, studii, cărți este autorizată numai cu indicarea clară și precisă a sursei.

ISSN 2458 - 0384

Tiraj: 20

ISSN-L 1841 - 3927

Tipărit la Editura Institutului Național de Statistică

Cuprins

INTRODUCERE.....	3
Rata de creare a întreprinderilor noi.....	3
Produsul intern brut.....	4
Predilecția pentru deschiderea unei afaceri.....	5
Înființarea întreprinderilor noi.....	6
Sediul întreprinderilor.....	7
Domeniului de activitate.....	7
Întreprinderile nou create cu capital străin.....	8
Dificultăți în desfășurarea activității.....	9
Profilului fondatorului/ managerului.....	10
Investiții la un an de la înființare.....	12
Rata de supraviețuire a întreprinderilor.....	12
Definiții.....	13
Punctul de plecare	14
Evoluția metodologiei de-a lungul timpului	14

INTRODUCERE

Lucrarea prezintă rezultatele seriei de anchete anuale privind întreprinderile noi și profilul întreprinzătorilor, care au ca obiectiv studierea modului de înființare a întreprinderilor noi, profilul întreprinzătorilor și analiza calității registrului statistic al întreprinderilor.

În general, întreprinderile noi se asimilează întreprinderilor mici și mijlocii, astfel că studiul reprezintă implicit o analiză în domeniul IMM.

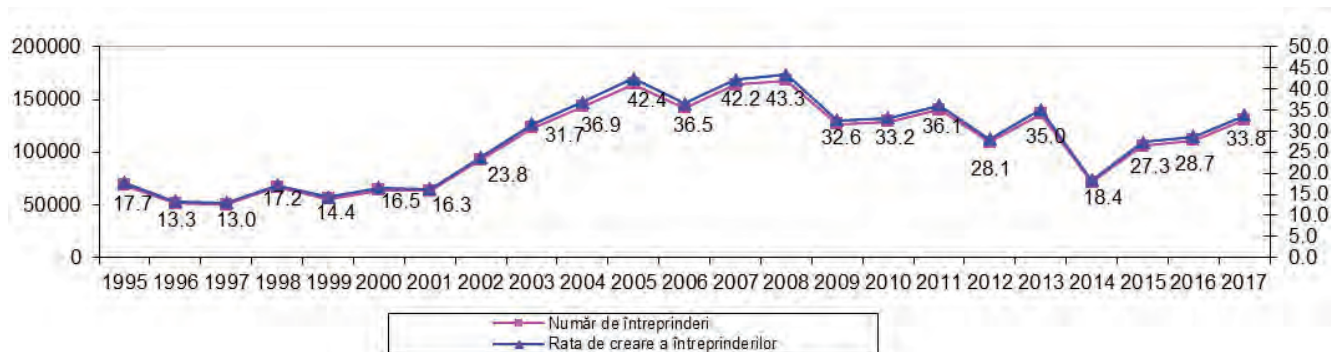
Prezenta ediție apare într-un format sintetizat. Astfel, datele rezultate din anchetă sunt publicate în baza de date „TEMPO-Online\ Statistica întreprinderilor\ Demografia întreprinderilor” care poate fi accesată gratuit la adresa [www.http://statistici.INSSE.ro/shop/](http://statistici.INSSE.ro/shop/). În lucrare se face referire la matricele publicate în secțiunea TEMPO Online, de exemplu pentru tabelul “Numărul întreprinderilor nou create, rata de creare și PIB pe locuitor” matricea este “INT111C”.

Rata de creare a întreprinderilor noi în anul 2017 prezintă o creștere de 5,1 puncte procentuale față de anul 2016

În România, la începutul anului 1995 își desfășurau activitatea aproximativ 388180 de întreprinderi. În anul 2017 au fost înregistrate, fiind încă active în septembrie 2018, un număr de 131012 de întreprinderi noi, excluzând întreprinderile agricole, observându-se o creștere față de anul precedent. Astfel, rata de creare de 33,8%, înregistrată în anul 2017 este cu 5,1 puncte procentuale mai mare față de rata de creare din anul 2016 (28,7%).

Rata de creare s-a situat, până în anul 2001, în intervalul 13-17%, după care prezintă o creștere semnificativă determinată de îmbunătățirea legislației privind crearea întreprinderilor mici și mijlocii. În anii 2009 și 2010 se observă o descreștere semnificativă a ratei de creare din cauza condițiilor economice. Figura 1 ilustrează această evoluție începând cu anul 1995.

Figura 1. Numărul de întreprinderi și rata de creare în perioada 1995-2017

Produsul intern brut este un factor important în luarea deciziilor la nivel macroeconomic. Prezența acestuia în lucrare conferă o imagine

de ansamblu asupra domeniului studiat și poate conduce la luarea deciziilor privind politicile pentru IMM, precum și în realizarea de investiții.

Numărul întreprinderilor nou create, rata de creare și PIB pe locuitor

ROMÂNIA	Număr	Rata de creare ¹⁾ %	PIB/Locuitor - EURO -	PIB/Locuitor în PPP ²⁾
Ianuarie 1995	388180			
Create în 1995	68772	17,7		
Create în 1996	51684	13,3		
Create în 1997	50516	13,0		
Create în 1998	66841	17,2		
Create în 1999	55852	14,4	1487	5050
Create în 2000	63941	16,5	1791	5250
Create în 2001	63383	16,3	2002	5400
Create în 2002	92595	23,8	2232	6000
Create în 2003	123178	31,7	2419	6500
Create în 2004	143411	36,9	2816	7400
Create în 2005	164446	42,4	3688	7900
Create în 2006	141822	36,5	4530	9100
Create în 2007	163845	42,2	5969	10400
Create în 2008	167910	43,3	6933	12500
Create în 2009	126366	32,6	5915	11900
Create în 2010	128855	33,2	6263	13100
Create în 2011	140083	36,1	6583	13600
Create în 2012	109176	28,1	6642	14300
Create în 2013	135866	35,0	7194	14500
Create în 2014	71327	18,4	7553	15200
Create în 2015	105833	27,3	8087	16300
Create în 2016	111434	28,7	8646	17400
Create în 2017	131012	33,8	9574	18800

Observații:

¹⁾ Toate procentele(%) sunt raportate la ianuarie 1995, total țară.

²⁾ PIB în PPP reprezintă PIB calculat la paritatea puterii de cumpărare, obținut din surse Eurostat.

Predilecția pentru deschiderea unei afaceri este mai ridicată în regiunea București-Ilfov

Distribuția pe regiuni a întreprinderilor nou

create ilustrează faptul că rata de creare a avut, comparativ cu anul 2016, tendință pozitivă în anul 2017 în toate regiunile, datorită condițiilor socio-economice favorabile.

Numărul întreprinderilor noi și rata de creare pe regiuni ¹

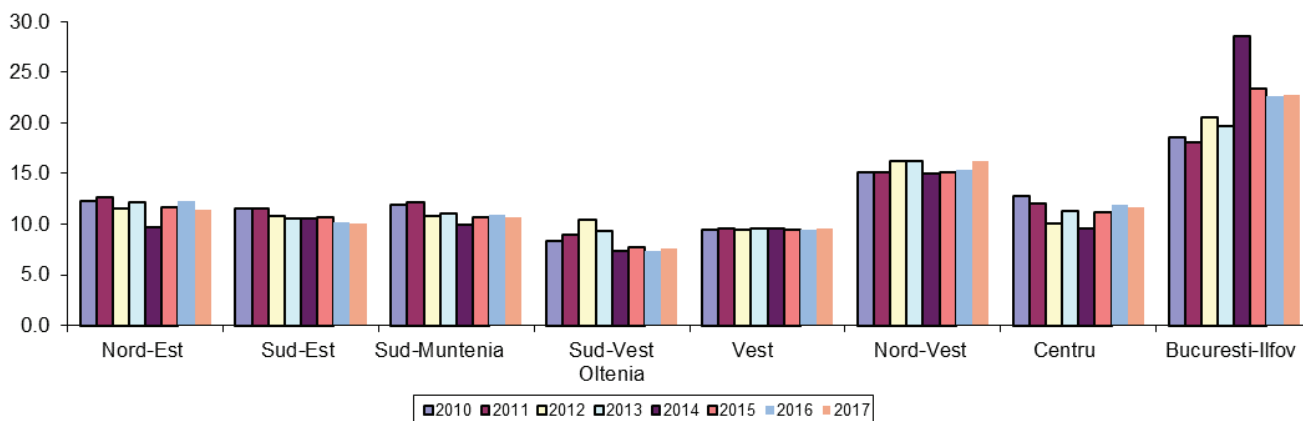
	An	Regiuni							
		NE	SE	S	SV	V	NV	C	BIF
Număr întreprinderi noi	2003	17553	14896	14076	10800	11010	17302	15610	21931
	2004	18620	16501	15944	11269	14467	21977	16627	28006
	2005	23210	20144	17756	11432	17810	23836	22697	27561
	2006	18218	17705	14994	9564	15161	20027	19419	27034
	2007	20165	17467	17202	11848	15567	24182	20170	37244
	2008	20169	19696	20380	12249	16855	24440	21561	32560
	2009	16500	14667	15691	9553	12530	18102	15624	23699
	2010	15887	14867	15389	10683	12170	19423	16516	23920
	2011	17646	16120	17053	12548	13485	21164	16826	25241
	2012	12672	11792	11745	11365	10301	17739	11052	22510
	2013	16589	14272	15119	12696	13075	22040	15311	26764
	2014	6946	7487	7025	5257	6822	10688	6809	20293
	2015	12401	11310	11354	8153	10026	15996	11816	24777
	2016	13675	11360	12135	8159	10481	17185	13204	25235
	2017	14961	13236	14026	9958	12498	21310	15263	29760
Rata de creare %	2003	4,5	3,8	3,6	2,8	2,8	4,5	4,0	5,6
	2004	4,8	4,3	4,1	2,9	3,7	5,7	4,3	7,2
	2005	6,0	5,2	4,6	3,0	4,6	6,1	6,0	7,1
	2006	4,7	4,6	3,9	2,5	3,9	5,2	5,0	7,0
	2007	5,2	4,5	4,4	3,1	4,0	6,2	5,2	9,6
	2008	5,2	5,1	5,3	3,2	4,3	6,3	5,6	8,4
	2009	4,3	3,8	4,0	2,5	3,2	4,7	4,0	6,1
	2010	4,1	3,8	4,0	2,8	3,1	5,0	4,3	6,2
	2011	4,6	4,2	4,4	3,2	3,5	5,5	4,3	6,5
	2012	3,3	3,0	3,0	2,9	2,7	4,6	2,9	5,8
	2013	4,3	3,7	3,9	3,3	3,4	5,7	3,9	6,9
	2014	1,8	1,9	1,8	1,4	1,8	2,8	1,8	5,2
	2015	3,2	2,9	2,9	2,1	2,6	4,1	3,0	6,4
	2016	3,5	2,9	3,1	2,1	2,7	4,4	3,4	6,5
	2017	3,6	3,4	3,6	2,6	3,2	5,5	3,9	7,7

¹ Ratele de creare (%) pentru fiecare regiune sunt exprimate în raport cu luna ianuarie 1995–total țară

Regiunea București-Ilfov rămâne în continuare cea mai dinamică regiune, datorită oportunităților investiționale. În anul 2017,

regiunea Sud-Vest Oltenia are cea mai mică pondere comparativ cu celelalte regiuni (Figura2)

Figura 2. Structura întreprinderilor noi pe regiuni în perioada 2010-2017 (%)

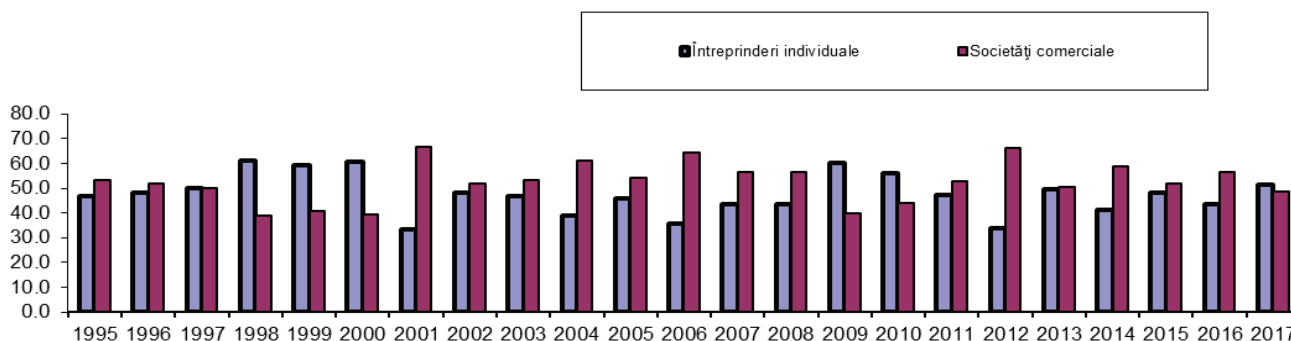

În anul 2017, comparativ cu anul 2016, a fost preferată înființarea de întreprinderi individuale, alegere favorizată de schimbările fiscale

Evoluția structurii întreprinderilor noi pe forme juridice, respectiv balanța întreprinderi individuale/ societăți comerciale, reflectă evoluția mediului legislativ din domeniu.

Perioada 1998-2001 corespunde unor mari transformări în legislația referitoare la IMM-uri și la întreprinderile individuale. După anul 2001 până în 2005 pe legislația nouă echilibrul se restabilește. Comparativ cu anul anterior, în anul 2017 se observă o creștere a numărului de întreprinderi individuale și o descreștere privind înființarea de societăți comerciale (Figura 3).

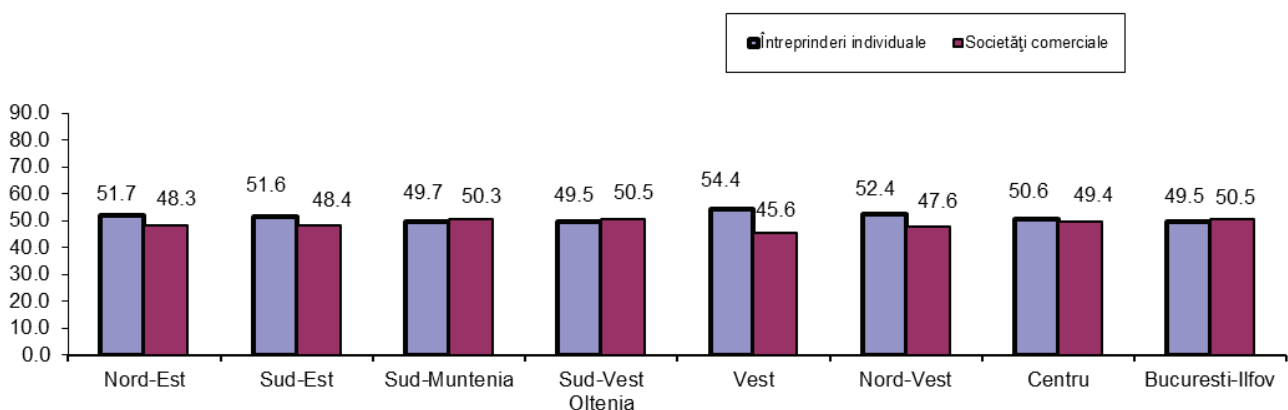
Figura 3. Evoluția ratei de creare pe forme juridice (%)

În anul 2017, agenții economici din toate regiunile au preferat înființarea atât de societăți comerciale, cât și de întreprinderi individuale cu o tendință mai mare de înființare a întreprinderilor individuale în majoritatea

regiunilor, excepție făcând regiunile Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia și București-Ilfov unde se observă o descreștere a înființării de întreprinderi individuale și o creștere a înființării de societăților comerciale (Figura4).

Figura 4. Structura întreprinderilor nou create pe forme juridice la nivelul regiunilor în anul 2017 (%)

Numărul mediu de angajați în anul 2017 la întreprinderile individuale este de 2,4, iar la societățile comerciale este de 3,1 (INT111E), majoritatea întreprinderilor noi (60,6%) fiind în clasa de mărime 0 salariați (INT111G).

Majoritatea întreprinzătorilor aleg să-și desfășoare activitatea într-o singură locație

Majoritatea întreprinderile noi din România au un singur sediu (INT111J). În anul 2017, peste 70% din întreprinderile noi au sediul social înregistrat la locuința managerului, în timp ce restul funcționează în sedii independente (INT111K). Întreprinderile noi din România cu

mai multe sedii (INT111J) prezintă pondere mai ridicată față de media pe țară doar în regiunile Nord-Vest, Nord-Est și București-Ilfov. Procentul întreprinderilor active nou create, pentru care locul principal de activitate este locuința managerului, în anul 2017 se înscrie între 80,2% în regiunea Vest și 60,4% în regiunea București-Ilfov (INT111K).

Alegerea domeniului de activitate este influențată de dezvoltarea economiei, comerțul fiind prima opțiune, urmată de industrie la mică distanță

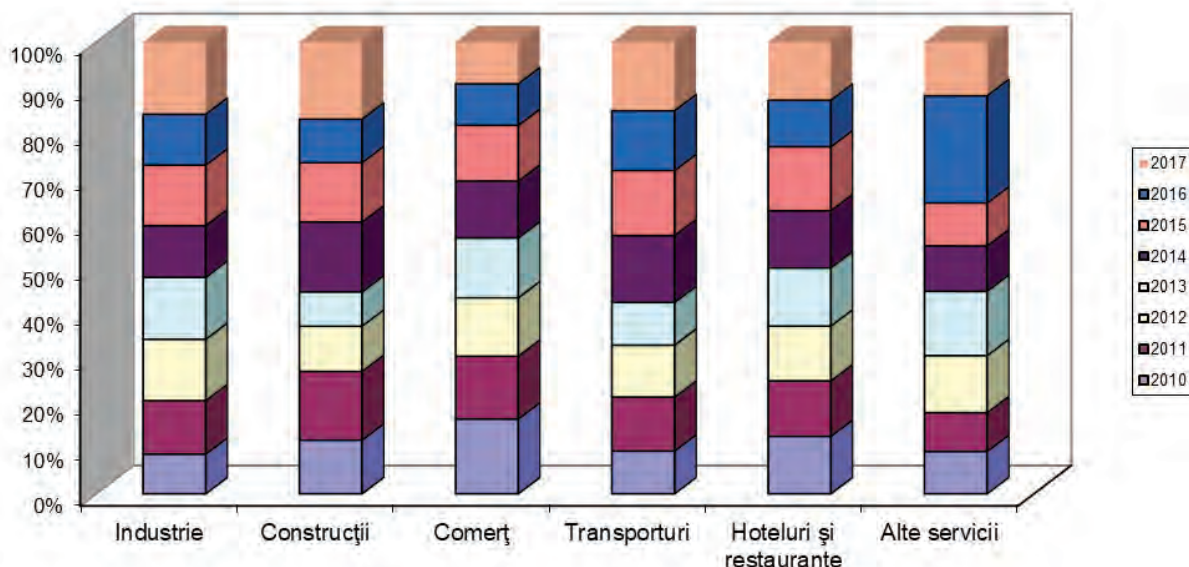
Întreprinderile nou create în anul 2017 au optat pentru activități în domeniul comerțului (28,5%), urmată de industrie (22,6%), la mică distanță și

de activități în domeniul alte servicii, transporturi și construcții (15,6%, 13,2%, respectiv 13,1%) (INT111N).

Pe regiuni, domeniile de activitate sunt reprezentate în anul 2017 astfel: domeniul “industrie” este mai atractiv în majoritatea regiunilor, unde se depășesc 20 puncte procentuale; “construcțiile” sunt preferate în regiunile București-Ilfov și Nord-Est; “comerțul” are mare atractivitate, cu valori cuprinse între

36,6% în regiunea Sud-Muntenia și 19,3% în regiunea Nord-Vest; “transporturile” sunt preferate în majoritatea regiunilor, excepție făcând regiunile București-Ilfov și Nord-Est, unde nu se depășesc 11 puncte procentuale; “hoteluri și restaurante” este un domeniu cu rezultate semnificative în regiunea Centru; “alte servicii” au ponderi ridicate în toate regiunile, evidențiindu-se regiunea Vest cu 20,2% (INT111N) (Figura5).

Figura 5. Distribuția întreprinderilor active nou create pe sectoare de activitate (%)

Aproape toate noile întreprinderi au un singur obiect de activitate, observându-se o creștere față de anul 2016 de doar 3,9 puncte procentuale a întreprinderilor cu activități multiple (INT111O). La nivel regional, la activitățile multiple desfășurate de agenții economici se observă o fluctuație în majoritatea regiunilor comparativ cu anul precedent, mai

accentuată în regiunile Nord-Vest, Sud-Est și Centru (INT111O).

Numărul angajaților din întreprinderile nou create cu capital străin a scăzut, din cauza descreșterii investițiilor străine din ultimul an

Ponderea forței de muncă din întreprinderile active nou create cu capital străin a fost în anul

2017 de 12,1%, observându-se o descreștere comparativ cu anul 2016 (INT111P).

Această cifră trebuie tratată cu precauție datorită faptului că planul de sondaj aplicat pentru extragerea eșantionului nu a luat în calcul variația acestui indicator.

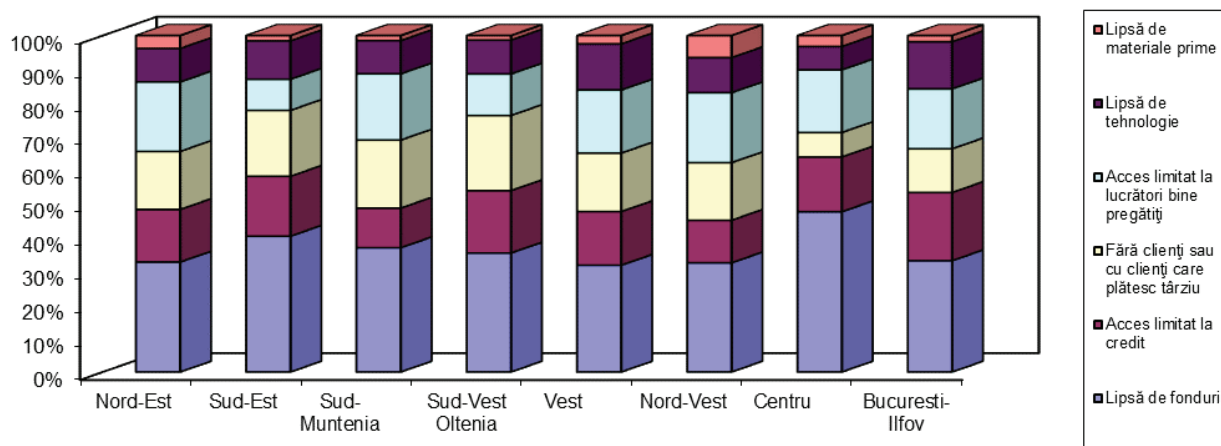
Pe regiuni, acest indicator prezintă fluctuații cu tendințe majore de descreștere comparativ cu anul precedent, evidențiindu-se regiunea Sud-Muntenia cu o descreștere de 22,7 puncte procentuale (INT111P).

Întreprinderile noi întâmpină dificultăți în principal din cauza “lipsei fondurilor”, factor important atât în desfășurarea activității cât și în supraviețuirea unei întreprinderi

Proporția întreprinderilor noi care întâmpină dificultăți în obținerea contractelor înregistrează o creștere în anul 2017 comparativ cu anul 2016 (INT111Q). Cele mai frecvente dificultăți legate de ofertă rămân “lipsa de fonduri”, “accesul limitat la lucrători bine pregătiți”, “fără clienți sau

plata cu întârziere de către clienți” și “accesul limitat la credite” (INT111R). Cele mai frecvente dificultăți legate de cerere sunt, în anul 2017, “concuranța mare”, “afacerea nu este suficient de bine cunoscută” și “clienți cu fonduri reduse” (INT111S). În cazul dificultăților legate de ofertă (INT111R), cea mai mare pondere în anul 2017 a “lipsei de fonduri” se observă în regiunile Sud-Est (93,3%) și Sud-Vest Oltenia (77,1); regiunile Sud-Est, București-Ilfov și Sud-Vest Oltenia au cele mai mari ponderi a cauzei “acces limitat la credite” (41,2%, 41,1%, respectiv 40,5%). Regiunile București-Ilfov, Sud-Vest Oltenia și Vest au cele mai mari valori la “lipsă de tehnologie” (28,4%, 26,4%, respectiv 26,0%). În ceea ce privește dificultățile legate de cerere (INT111S), regiunea Sud-Est declară cea mai mare pondere pentru “clienți cu fonduri reduse” (67,7%); majoritatea regiunilor depășesc 60 puncte procentuale la “concuranță mare”, excepție făcând Centru și București-Ilfov; regiunile Vest și Centru au cele mai scăzute ponderi la “prețul pieței prea mic” (19,8%, respectiv 15,1%) (Figura 6).

Figura 6. Distribuția întreprinderilor active nou create cu dificultăți legate de ofertă după tipul de dificultate (%)

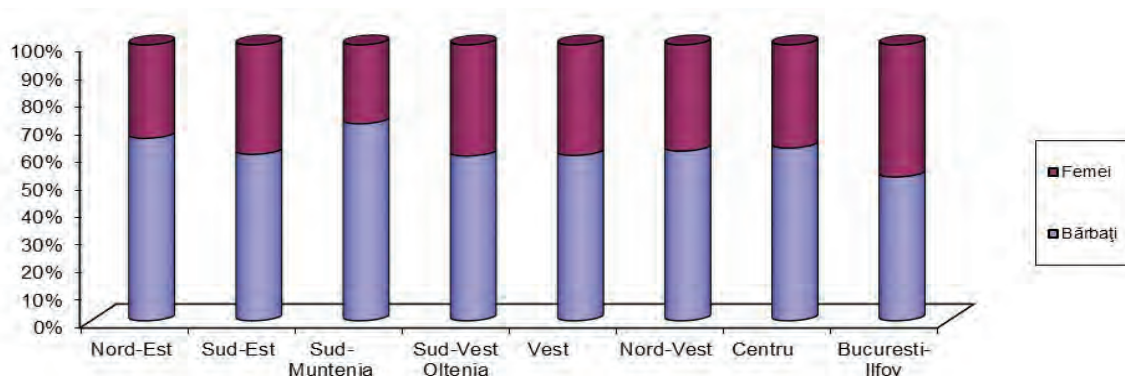
Analiza profilului fondatorului/managerului pe studii, vârstă, sex oferă o imagine a evoluției acestuia în timp

Întreprinderile nou create sunt înființate de manageri care au un nivel de instruire preponderent 'liceal și universitar' (58,2%), iar vârsta acestora se regăsește majoritar în grupa 30-39 de ani (34,6%).

În anul 2017, proporția fondatorilor/managerilor întreprinderilor nou create, cu vârsta mai mică de 30 de ani are o creștere de 8,4 puncte procentuale față de anul precedent, celelalte grupe de vârstă prezentând ușoare variații a ponderilor față de situația din anul 2016 (INT111T). La nivel regional, variația în jurul mediei este relativ scăzută, regiunea Vest are o descreștere cu 10,7 puncte procentuale față de

medie, la grupa de vârstă mai mică de 30 de ani; în regiunea București-Ilfov se observă o descreștere la grupa de vârstă cuprinsă între 40-44 de ani cu 6,6 puncte procentuale, respectiv o creștere de 7,9 puncte procentuale față de medie la aceeași grupă de vârstă în regiunea Vest (INT111T). Anual, peste jumătate din întreprinderi au fondatori/manageri bărbați. Proporția de femei fondatori/manageri este într-o ușoară descreștere față de anul 2016, un procent de 37,8% înregistrându-se în anul 2017 (INT111U). Cea mai scăzută pondere a femeilor fondatori/manageri se află în regiunea Sud-Muntenia, iar cea mai ridicată pondere în regiunea București-Ilfov (INT111U) (Figura 7)

Figura 7. Distribuția întreprinderilor active nou create în anul 2016 după sexul fondatorului/managerului (%)

Fondatorul/managerul are, în general, un nivel educațional superior, această evoluție accentuându-se în ultimii ani

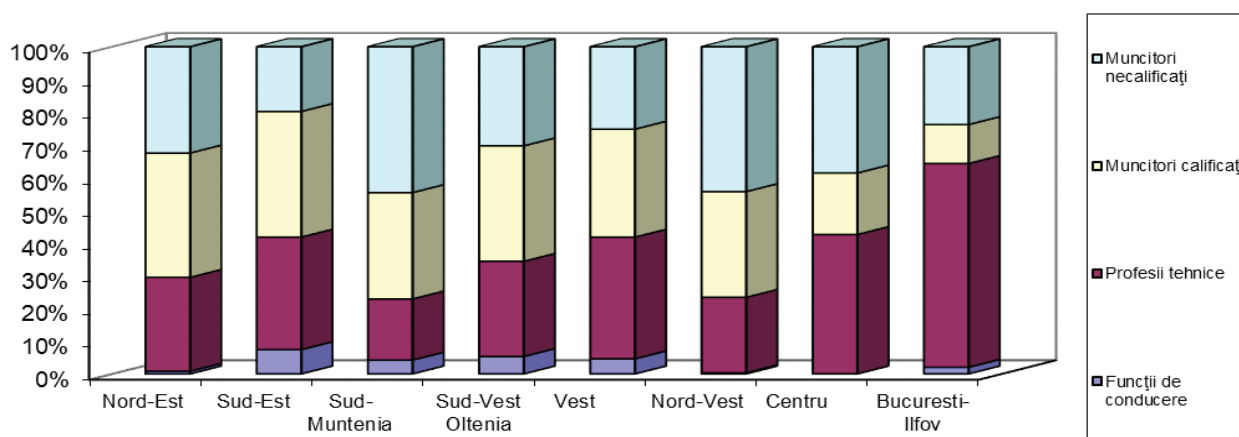
Distribuția întreprinderilor în funcție de nivelul educațional al fondatorului/managerului, prezintă o schimbare structurală între perioadele 1995-2000 și 2001-2017. Până în 2001 ponderea întreprinderilor nou create de întreprinzători cu nivel educațional primar reprezintă aproximativ 5%, nivelul de educație profesional (vocațional) aproximativ 30%, nivelul de educație gimnazial aproximativ 40% și nivelul liceal și universitar în jur de 25%. Din anul 2001 nivelul primar și cel vocațional reprezintă împreună o pondere de 20%, cel gimnazial până în 40%, reducându-se în ultimii ani, iar nivelul liceal și universitar aproximativ 40%, în ultimii ani depășind 55% (INT111V).

Fondatorii cu studii liceale și universitare apar cu ponderi mai mari pentru întreprinderile localizate în regiunea București-Ilfov în anul 2017 (INT111V). Până în anul 2000 exista o pondere de aproape 70% a fondatorilor/managerilor care au activat în categoria “muncitori necalificați” înainte de a

crea o nouă întreprindere. Din 2001 s-a observat o reducere a ponderii acestora până la nivelul de aproximativ 50%, în paralel cu creșterea ponderii celor ce provin din “muncitori calificați” sau “profesii tehnice”. În anul 2017 se observă o creștere accentuată la categoria “muncitori necalificați”, precum și o ușoară descreștere la “muncitori calificați”. Toate celelalte categorii prezentând descreșteri comparativ cu anul anterior (INT111W).

Pe plan regional, în anul 2017, regiunea Sud-Est are cel mai mic procent al fondatorilor/managerilor de întreprinderi care au fost în categoria de “muncitori necalificați” înainte de a crea o nouă întreprindere; regiunea București-Ilfov are cele mai mari proporții de “profesii tehnice” comparativ cu celelalte regiuni. În anul 2017 categoria “funcții de conducere” prezintă cea mai mare pondere de 7,4 puncte procentuale în regiunea Sud-Est, comparativ cu celelalte regiuni, iar regiunea București-Ilfov prezintă fluctuații majore față de medie la majoritatea categoriilor (INT111W). (Figura8)

Figura 8. Distribuția întreprinderilor active nou create după categoria socio-profesională anterioară a fondatorului/managerului (%)

Întreprinzătorii nu sunt stimulați suficient să investească la un an de la înființare, tendință observată în ultimii ani

La nivel de regiuni, ponderea noilor întreprinderi care fac investiții în primul lor an de activitate se situează între 6% și 19%. În anul 2017 se observă o ușoară creștere a acestora la valoarea de 12,7% comparativ cu anul precedent (INT111X). Cea mai scăzută pondere se înregistrează în regiunea Sud-Est, iar cele mai ridicate ponderi se înregistrează în regiunile Sud-Vest Oltenia, Sud-Muntenia și Nord-Est (INT111X).

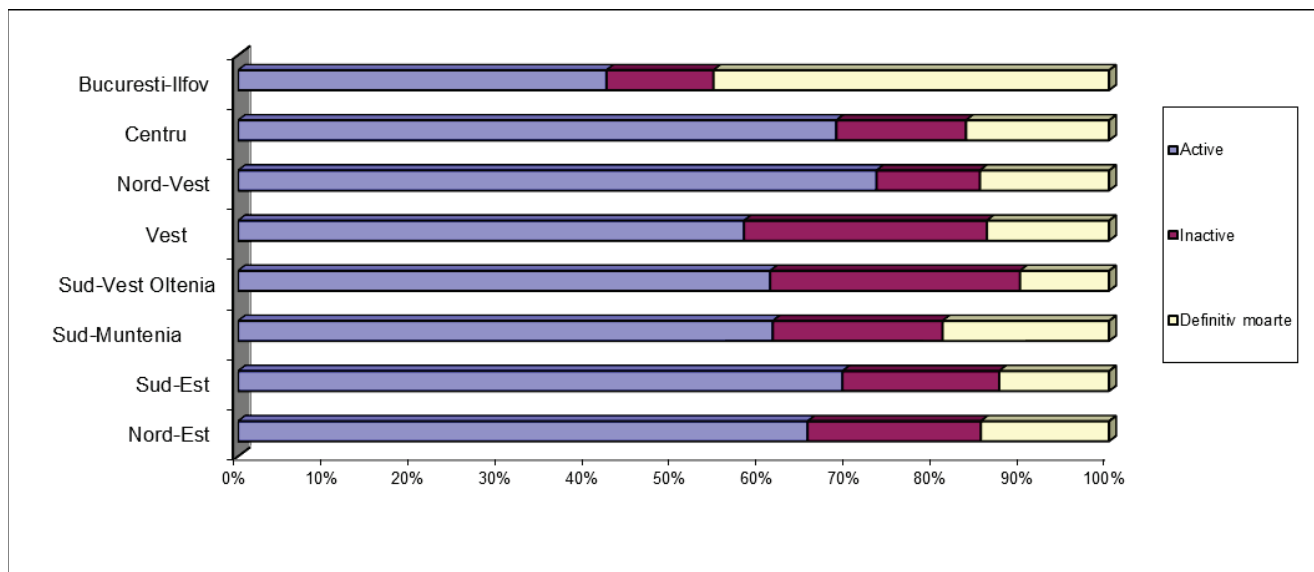
Rata de supraviețuire a întreprinderilor la un an de la înființare depășește 60%

Întreprinderile active care au supraviețuit la un an de la înregistrare a rămas din anul 1995

până în anul 2007 la nivelul de aproximativ două treimi din numărul total. În anul 2017 rata de supraviețuire a întreprinderilor la un an este de peste 60%. Proporția celor care și-au încetat definitiv activitatea este de 21,7% în creștere cu 7,4 puncte procentuale comparativ cu anul precedent, iar ponderea întreprinderilor încă inactive la un an după înființare se situează în jurul valorii de 17,5% (INT111Y).

În anul 2017, regiunile Nord-Vest, Sud-Est, Centru și Nord-Est prezintă cele mai ridicate rate (73,3%, 69,4%, 68,7%, respectiv 65,4%) a întreprinderilor active după un an de la înființare; regiunile Sud-Vest Oltenia și Vest prezintă cele mai ridicate rate a întreprinderilor inactive la un an de la înființare, aproximativ 28,7%, respectiv 27,9%, iar regiunea București-Ilfov prezintă cea mai ridicată rată a întreprinderilor desființate (INT111Y) (Figura 9).

Figura 9. Situația întreprinderilor nou create la un an de la înființare (%)

Definiții

Termenul “creare nouă” se referă la includerea unei întreprinderi în registrul statistic al întreprinderilor. Registrul statistic al întreprinderilor este actualizat lunar, pe baza registrului contribuabililor ce conține societățile comerciale și întreprinderile individuale. O întreprindere nou creată poate proveni, în unele cazuri, dintr-o întreprindere deja existentă (prin diverse restructurări sau prin privatizare).

Întreprinderile individuale, la care se face referire în lucrare, includ: persoanele fizice autorizate, întreprinderile familiale, întreprinderile individuale și profesiunile liberale.

Rata de creare a întreprinderilor noi este calculată față de stocul existent la 1 ianuarie 1995.

Privind schimbările în definiții, o inovație în ancheta B7 și care se continuă și la anchetele B8 – B23 se referă la întreprinderile individuale.

Începând cu ancheta B7 categoria întreprinderile individuale include, în afară de asociații familiale și pe cea de profesiune liberală, iar începând cu ancheta B14, potrivit legislației în vigoare, persoana fizică a devenit persoană fizică autorizată, asociația familială a devenit întreprindere familială și, s-a mai inclus și categoria întreprindere individuală. Aceste categorii incluse în anchetă, nu influențează rezultatele cercetării; comportamentul acestor categorii este similar cu acela al persoanelor fizice autorizate. În final, la compararea rezultatelor, trebuie observat că, deoarece estimările sunt bazate pe un eșantion și nu pe un recensământ complet al tuturor întreprinderilor, mici diferențe de numai câteva puncte procentuale se pot datora eșantionului particular extras și nu constituie o diferență semnificativă.

Punctul de plecare

Această lucrare prezintă structura întreprinderilor noi, create în anul 2017 și active în septembrie 2018. Studiul comparativ este realizat în baza datelor finale rezultate din anchetele asupra întreprinderilor noi, create în perioada 1995-2017 și, în plus, prezintă date la nivel regional pentru cele opt regiuni de dezvoltare, pentru întreprinderile nou create în perioada 2010-2017.

Anchetele privind crearea întreprinderilor noi includ atât societățile comerciale, cât și întreprinderile individuale, care desfășoară activități neagricole.

Evoluția metodologiei de-a lungul timpului

Chiar dacă acest studiu privește numai România, acesta urmează schema publicației standard Eurostat, iar metodologia aplicată urmărește recomandările Eurostat specifice.

Anchetele “Întreprinderi noi și profilul întreprinzătorilor” au asigurat oportunitatea unică de a dezvolta un set extins de statistici de întreprindere, cu definiții de înaltă consistență, care permit comparații semnificative pentru țările din Europa Centrală, atât pe plan intern, cât și extern. Pentru interpretarea corectă a acestor comparații este important să existe o înțelegere clară asupra gradului de acoperire și definițiilor folosite în anchete. Cu cât se desfășoară mai multe anchete, cu atât se obțin mai multe informații despre activitatea întreprinderilor, dar unele schimbări sunt rezultatul variabilității anchetelor. Până în prezent s-au desfășurat în România douăzeci și

două de anchete anuale (B1-B23) asupra întreprinderilor noi înregistrate, precum și ancheta inițială referitoare la întreprinderile noi create în perioada 1990-1994, realizată în 1995 (ancheta A) și 2 anchete de tip C de supraviețuire (continuitate) a întreprinderilor. Aceste anchete au stabilit o bază de date longitudinală, care începe să prezinte tendințe clare, iar ancheta B7 este prima unde au fost disponibile date regionale.

Estimările sunt realizate pentru unitățile care sunt înregistrate în registrul statistic al întreprinderilor, REGIS, care acoperă exhaustiv unitățile înregistrate în registrele administrative din România, respectiv registrul comerțului și registrul contribuabililor.

Ancheta A a constatat dintr-un eșantion selectat din totalitatea întreprinderilor neagricole ce apăreau în ianuarie 1995 în registrul statistic al întreprinderilor, cu excluderea administrației publice și a întreprinderilor private non-profit. Ancheta B1 a constatat dintr-un eșantion selectat din totalitatea unităților înregistrate în 1995 plus unele întreprinderi înregistrate înainte de 1995, dar care nu fuseseră incluse în ancheta A, datorită dificultăților de sincronizare. Starea activității acestor întreprinderi a fost determinată în septembrie 1996. Similar, ancheta B2 a constatat dintr-un eșantion selectat din totalitatea

unităților înregistrate în 1996 plus unele întreprinderi înregistrate înainte de 1996, dar care nu fuseseră incluse în anchetele B1 sau A. Starea activităților întreprinderilor din ancheta B2 a fost determinată în septembrie 1997.

Anchetele B3 și B4 au urmat același model, considerând un eșantion din totalitatea întreprinderilor înregistrate în anul de referință cu adăugarea unora rămase necercetate, înregistrate anterior, activitatea de anchetare începând în luna septembrie a anului următor.

Rezultatele sunt derivate numai din întreprinderile incluse în anchetă. Datele din matricea INT111C, au fost actualizate pentru a lua în considerare și întreprinderi cu activitate începută înainte de înregistrare. Astfel, matricea INT111C prezintă “cel mai bun estimator actual” al numărului de creări, iar celelalte matrice conțin informații provenite dintr-un instantaneu al noilor înregistrări de întreprinderi în anul de referință.

Ratele de creare din matricea INT111C sunt calculate ca număr estimat de întreprinderi care își încep activitatea în 1995 (pentru ancheta B1), continuând pentru fiecare an până în anul 2017 (pentru B23) împărțit la cea mai bună estimare a numărului real de întreprinderi active la 1 ianuarie 1995. Trebuie accentuat faptul că baza de la care sunt calculate ratele de creare este aceeași (1 ianuarie 1995) pentru anii 1995-2017. Aceasta s-a datorat faptului că nu a fost disponibilă nici o informație (despre câte întreprinderi înregistrate înainte de 1995 și-au încetat activitatea în timpul aceluși an) pentru a

determina numărul întreprinderilor active la 1 ianuarie 1996 sau pentru anii următori. Aceasta înseamnă că nu poate fi construită o imagine completă despre întreprinderile active în 1996 din tabelele total/țară.

Estimarea numărului de întreprinderi active la un moment dat este dificilă din cauza întârzierilor din procesul de înregistrare.

De exemplu, dintre întreprinderile create în 1998, unele nu apar în registru până în 1999, 2000 sau chiar mai târziu, de aceea nu pot fi cercetate în anul în care au fost create. Estimările dintr-o singură anchetă au tendința de a fi prea scăzute.

Pentru ancheta B6 (2000), matricea INT111C folosește estimarea în avans a înregistrărilor din ancheta anterioară (B5), estimarea înregistrărilor din ancheta B6 și estimarea în avans a înregistrărilor (înregistrări din 2001) din ancheta B6. Pentru anchetele B7-B23 matricea INT111C folosește estimarea înregistrărilor curente din anul de referință.

În anii precedenți, putem folosi în avans anchetele anuale și este puțin probabil ca aceasta să fi fost cauza diferențelor dintre înregistrările din ancheta anterioară (de exemplu 1998 din B3), înregistrările curente din ancheta de referință (în acest exemplu 1998 din B4) și înregistrările întârziate pentru ancheta următoare (în acest exemplu 1998 din B5). Aceeași abordare poate fi folosită pentru toate anchetele anterioare, deoarece aceste trei elemente de date sunt disponibile întotdeauna. În acest mod, putem presupune că orice

Înregistrări întârziate cu mai mult de un an sunt neglijabile. De fapt, mai multe înregistrări întârziate cu mai mult de un an sunt reînregistrări și, deoarece acestea nu sunt întreprinderi noi, trebuie excluse din estimarea populației de întreprinderi nou create. În anchetele B7-B23 asemenea corecții nu s-au aplicat. Întreprinderile care au o durată de viață scurtă, de asemenea, trebuie incluse: cele care erau active la momentul selecției eșantionului, dar inactive la momentul cercetării pe teren. Cele mai multe au apărut în anul următor creării, dar ocazional activitatea de cercetare a continuat într-un an calendaristic viitor. Matricea INT111C conține informații actualizate, folosind date din anchetele precedente și viitoare pentru a realiza o estimare mai rafinată; de aceea nu

este direct comparabil cu celelalte tabele care utilizează informații numai dintr-o singură anchetă.

Pe lângă posibilitatea ca schimbarea procedurilor de înregistrare să afecteze rezultatele anchetelor, schimbări în metodologia de anchetare pot avea, de asemenea, unele efecte. Totuși, s-au depus toate eforturile pentru a menține metodologiile de anchetare identice în anchetele anuale și este puțin probabil ca aceasta să fi fost cauza diferențelor dintre estimări.

În tabelul de mai jos este prezentată distribuția pe regiuni a eșantionului pentru ancheta B23 și ponderea întreprinderilor active din eșantion pe regiuni, care au constituit baza de calcul pentru datele pe regiuni.

Ponderea întreprinderilor active din eșantionul anchetei B23, pe regiuni (%) (anul 2017)

Regiune	Număr întreprinderi din eșantion	Din care: Număr întreprinderi active	Ponderea întreprinderilor active
Total	4236	2653	62,6
NORD-EST	520	350	67,3
SUD-EST	533	353	66,2
SUD-MUNTENIA	530	312	58,9
SUD-VEST OLTENIA	510	295	57,8
VEST	520	316	60,8
NORD-VEST	521	382	73,3
CENTRU	544	340	62,5
BUCUREȘTI-ILFOV	558	305	54,7